

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.37.2026.AS

Pani
Emilia Zagórniak
Dyrektor
Centrum Usług Społecznych Roszarnia
w Radwanicach
ul. Włókiennicza 1
59-160 Radwanice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 10 sierpnia 2026 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, września 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Centrum Usług Społecznych Roszarnia w Radwanicach ¹ .
Dyrektor jednostki kontrolowanej	Pani Emilia Zagórniak zatrudniona na stanowisku Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Radwanicach od dnia 1 lipca 2025 r. W okresie od 1 października 2021 r. do 30 czerwca 2025 r. zatrudniona była na stanowisku Kierownika GOPS.
Zakres kontroli	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą: od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 20 maja 2026 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ² , 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ³ . Plan kontroli na I półrocze 2026 r. (PNK-K.430.2.2025.TS) zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 grudnia 2025 r., ze zm.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	od dnia 20 maja 2026 r. do dnia 19 czerwca 2026 r.
Kontrolerzy	1. Anna Skrzyńska – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.260.2026.AS z dnia 5 maja 2026 r., 2. Agnieszka Kukuryka-Szymuś – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.259.2026.AS z dnia 5 maja 2026 r. (dowód: akta kontroli, str. 11-14)

¹ dalej „Centrum” lub „CUS”

² t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 639, ze zm., dalej „ustawa o pomocy społecznej” lub „ustawa”

³ t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1065, dalej „rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Emilia Zagórniak Dyrektor Centrum Usług Społecznych Roszarnia w Radwanicach.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Centrum Usług Społecznych Roszarnia w Radwanicach w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone w jednostce podlegającej kontroli w dniach 20, 21, 22 maja 2026 r. na podstawie dokumentacji zawartej w teczkach osób, które ubiegały się o świadczenia z pomocy społecznej i które korzystały z tych świadczeń w okresie objętym kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Dyrektora Centrum Usług Społecznych Roszarnia w Radwanicach Panią Emilię Zagórniak. Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 2.

Centrum Usług Społecznych Roszarnia w Radwanicach zostało utworzone na mocy Uchwały Nr XII/76/25 Rady Gminy Radwanice z dnia 27 marca 2025 r. poprzez przekształcenie, m.in. na podstawie art. 8 oraz art. 9 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych⁴, z dniem 1 lipca 2025 r. funkcjonującego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radwanicach.

Zgodnie z § 3 wyżej powołanej Uchwały przekazano Centrum do realizacji wszystkie zadania, realizowane dotychczas przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz zadania z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o realizowaniu usług społecznych, tj: wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia, pobudzania aktywności obywatelskiej, edukacji publicznej.

W okresie objętym kontrolą (do dnia 30 czerwca 2025 r. Ośrodek) CUS działało w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą nr XVI/112/20 Rady Gminy w Radwanicach z dnia 7 maja 2020 r., natomiast od 1 lipca 2025r. Uchwałą nr XII/77/25 z dnia 27 marca 2025 r. oraz Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora nr 2/2020 z dnia 4 czerwca 2020 r, a od 1 lipca 2025 r. Zarządzeniem nr 1/2025 z dnia 1 lipca 2025 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Centrum Usług Społecznych Roszarnia w Radwanicach.

Zgodnie z treścią § 8 Statutu działalnością CUS kieruje Dyrektor. Szczegółowa organizacja i struktura organizacyjna CUS oraz zakresy działania poszczególnych zespołów i stanowisk, jak i zakres zadań, uprawnień i obowiązków pracowników w nich zatrudnionych określone zostały przez Dyrektora CUS w regulaminie organizacyjnym. W związku z utworzeniem Centrum Usług Społecznych Roszarnia w Radwanicach poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radwanicach, Dyrektor Centrum, Zarządzeniem nr 1/2025 z dnia 1.07.2025 r. wprowadziła Regulamin Organizacyjny obowiązujący od dnia podpisania Zarządzenia. Zgodnie z wpisem zawartym w rozdziale III § 7 Regulaminu organizacyjnego w ramach struktury organizacyjnej centrum wyodrębniono stanowisko Dyrektora Centrum, zespół do spraw organizowania usług społecznych, zespół do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, stanowisko organizatora społeczności lokalnej.

⁴ t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 165, dalej „ustawa o realizowaniu usług społecznych”

Tym samym organizacja Centrum jest zgodna z art. 23 ust. 1 ustawy o realizowaniu usług społecznych.

Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 14, 16, 16a, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka (pkt 1),
- sporządzania, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenia pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Dyrektor CUS w Radwanicach (Kierownik GOPS w Radwanicach do 30 czerwca 2025 r.) na podstawie Zarządzenia Nr 0050.119.2021 z dnia 1 października 2021 r. i Nr 0050.75.2025 z dnia 1 lipca 2025 r. wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁵.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 6, 7, 8, 9 i 15 ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśniła Dyrektor Centrum w okresie objętym kontrolą nie było wniosków o udzielenie pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),

⁵ t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1461, ze zm.

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15).

Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 3a, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowania do nich osób wymagających opieki (pkt 3),
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych (pkt 3a),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach (pkt 5).

Gmina Radwanice nie realizuje zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 2a i 3b ustawy dotyczących przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2), organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (pkt 2a) oraz przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 3b), gdyż jak wyjaśniła Dyrektor Centrum w okresie objętym kontrolą nie wpłynął wniosek o taką formę pomocy.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 6, 9 i 10 ustawy, dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 10).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 4, 7 i 8 ustawy dotyczące:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
 - przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
 - przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzieleniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przepisów wydanych na podstawie art. 107 ust. 1 tej ustawy (pkt 8),
- nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśniła Dyrektor CUS, w okresie objętym kontrolą nie było wniosków o udzielenie pomocy w tej formie.

Gmina Radwanice nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy).

Centrum Usług Społecznych w Radwanicach koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

Rada Gminy Radwanice Uchwałą nr XVIII/105/25 z dnia 8 września 2025 r. przyjęła Program Usług Społecznych w Gminie na lata 2025-2027. Opracowany Program Usług Społecznych w Gminie Radwanice na lata 2025-2027 zawiera elementy, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o realizowaniu usług społecznych. Jest udostępniany na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Radwanice oraz Biuletynu Informacji Publicznej Centrum.

W kontrolowanym okresie Dyrektor CUS/Kierownik GOPS nie wytaczała powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli. Osobom zgłaszającym się do Centrum/GOPS udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne (art. 110 ust. 5 ustawy).

W okresie objętym kontrolą, CUS/Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności. Centrum/Ośrodek udostępniał druki i udzielał informacji n/t ustalenia niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności przez organy określone odrębnymi przepisami – ZUS, KRUS, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (art. 110 ust. 6 ustawy).

Dyrektor Centrum Usług Społecznych składała Radzie Gminy Radwanice coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiała potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

W okresie objętym kontrolą, do 20 maja 2026 r. Centrum Usług Społecznych w Radwanicach nie udzielało pomocy obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁶.

⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 337 ze zm.,

Osoba zatrudniona na stanowisku Dyrektora CUS w Radwanicach spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Spełnia również wymagania wskazane w art. 25 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Centrum spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

Na dzień 31.12.2025 r. oraz na dzień kontroli w Centrum Usług Społecznych w Radwanicach zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych w wymiarze 3 etatów, którzy świadczyli pracę socjalną i przeprowadzali rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą jednostki, w związku z czym otrzymywali dodatek do wynagrodzenia wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej w wysokości 400,00 zł. Dodatek, o którym wyżej mowa nie był uwzględniany przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁷. W aktach osobowych pracowników socjalnych Centrum znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie tego dodatku oraz podpisane zakresy czynności.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Radwanice zamieszkałą przez 5 121 mieszkańców, w tym 80 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2025 r.) i 5 134 mieszkańców w tym 47 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 20.05.2026 r.).

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że ośrodek pomocy społecznej a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. Centrum Usług Społecznych Roszarnia w Radwanicach na dzień 31.12.2025 r. i na dzień kontroli spełniał wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych w stosunku do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną.

⁷ t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1773.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W zakresie udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym stwierdzono, że:

1. W sprawie nr 1 (W.G.) zakończonej decyzją nr CUS.4032.1.2025 z dnia 29.09.2025 r. przed udzieleniem pomocy w formie schronienia w schronisku dla osób bezdomnych nie zawarto ze Stroną kontraktu socjalnego.

Zgodnie z art. 48a ust. 2 ustawy schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

2. W rozstrzygnięciu wszystkich decyzji administracyjnych wydanych w sprawie nr 1 (W.G.) ustalając odpłatność za pobyt w schronisku dla osoby bezdomnej odnoszono się do dziennego kosztu schronienia wynikającego z zawartych przez Gminę umów. Niniejszy koszt nie był tożsamy z kosztem określonym w wydanej w tym zakresie Uchwale Nr XLVIII/333/23 Rady Gminy Radwanice z dnia 9 lutego 2023 r. zmieniającej Uchwałę Nr XIV/100/20 Rady Gminy Radwanice z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za udzielenie wsparcia w postaci tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych i schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, obowiązującej w dacie wydania decyzji. Ustalona odpłatność w wysokości 60,00 zł (w 2025 r.) i 70,00 zł (w 2026 r.) dotyczyła zobowiązania Gminy udzielającej schronienia, a nie osoby, której udziela się wsparcia i wynikała z zawartych umów. Powołaną wyżej Uchwałą w § 1 ust. 1 ustalono, że odpłatność za jeden dzień pobytu w schronisku dla osób bezdomnych wynosi 45,00 zł.

W rozstrzygnięciu decyzji winna być wskazana odpłatność, którą ma ponosić Strona. Jeśli osoba bezdomna nie posiada dochodów, to w rozstrzygnięciu decyzji winien znaleźć się zapis wskazujący na fakt, że przyznaje się nieodpłatne tymczasowe schronienie.

Art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – kodeks postępowania administracyjnego⁸ wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się rozstrzygnięcie, które jest jednym z najważniejszych składników decyzji administracyjnej. Wynika to z władczego charakteru aktu administracyjnego, który kształtuje prawa i obowiązki strony, dlatego też winno być sformułowane w sposób jasny i zrozumiały, tak aby nie powodowało niedomówień i możliwości różnej interpretacji. Ma ono wyrażać rezultat stosowania normy prawa materialnego do konkretnego wypadku, w kontekście konkretnych okoliczności faktycznych i materiału dowodowego. Przede wszystkim ma być zgodne z normami obowiązujących przepisów prawa, w tym z aktami prawa miejscowego. Obowiązek taki wynika z podstawowych zasad postępowania administracyjnego, w tym z zasady praworządności (art. 6 k.p.a.), jak i zasady pogłębiania zaufania do organów państwa (art. 8 k.p.a.). Rozstrzygnięcie będące treścią decyzji winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego w sposób nie budzący wątpliwości, jakie uprawnienia zostały przyznane lub jakie obowiązki zostały na stronę nałożone. Tylko, bowiem spełnienie powyższej przesłanki może zostać potraktowane jako należyte zrealizowanie przez organ (podmiot wydający decyzję) normy art. 8 k.p.a.

⁸ t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691 ze zm.

3. W podstawach prawnych decyzji administracyjnych wydanych w sprawie nr 1 (W.G.) powoływano błędny tytuł obowiązującej Uchwały Nr XLVIII/333/23 Rady Gminy Radwanice z dnia 9 lutego 2023 r. zmieniającej uchwałę nr XIV/100/20 Rady Gminy Radwanice z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za udzielenie wsparcia w postaci tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych i schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Na niniejszych decyzjach widniał wpis „Uchwały Nr XLVIII/333/23 Rady Gminy Radwanice z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za udzielenie wsparcia w postaci tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych i schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi”.

W odniesieniu do opisanej wyżej nieprawidłowości wskazać należy, że art. 107 § 1 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m.in. Podstawa prawna, która powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw wydania decyzji administracyjnej, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego, w tym obowiązującego aktu prawa miejscowego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W zakresie realizacji zadań dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych stwierdzono, że:

1. W sprawie nr 2 (R.K.) decyzją CUS.4021.20.2026 z dnia 9.03.2026 r. przyznano Stronie zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia na okres od dnia 1.02.2026 r. do dnia 30.04.2026 r., na wniosek złożony w dniu 26.02.2026 r. w wysokości 505,00 zł miesięcznie. Świadczeniobiorca zarejestrował się w Powiatowym Urzędzie Pracy w dniu 19.02.2026 r. W związku z powyższym uprawnienie do świadczenia w formie zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia Strona nabyła z dniem 19.02.2026 r.

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, poczynwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem (art. 106 ust. 3 ustawy).

2. W ww. sprawie zakończonej decyzją administracyjną nr CUS.4021.1.2025 z dnia 10.07.2025 r. został przyznany Stronie zasiłek okresowy w kwocie 505,00 zł miesięcznie na okres od dnia 1.07.2025 r. do dnia 31.08.2025 r. W dniu 26.11.2025 r. Strona złożyła oświadczenie w którym poinformowała ze od dnia 28.08.2025 r. do dnia 22.10.2025 r. przebywała w Zakładzie Karnym, celem odbycia kary pozbawienia wolności. Centrum Usług Społecznych, po powzięciu informacji o zmianie sytuacji osobistej osoby korzystającej ze świadczeń, nie wszczął z urzędu postępowania administracyjnego w celu dokonania weryfikacji przysługujących jej uprawnień do świadczeń w okresie ich pobierania, tj. do dnia 31 sierpnia 2025 r.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy, osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej, a ponadto zgodnie z art. 106 ust.

3 ustawy o pomocy społecznej świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku braku uprawnień strony do świadczeń za cały miesiąc świadczenia z pomocy społecznej przyznaje się za daną część miesiąca, dzieląc pełną kwotę przyznanego świadczenia przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem. Mając powyższe na uwadze, Stronie nie przysługiwało prawo do zasiłku okresowego za okres 28 - 31.08.2025 r.

3. W skontrolowanej sprawie nr 1 (M.K.) wszystkie decyzje administracyjne, oraz w sprawie nr 3 (J.G.) CUS.4021.17.2025 z dnia 14.10.2025 r. nie zostały prawidłowo doręczone stronie. Na niniejszych decyzjach widnieje podpis strony. Brak jest daty doręczenia niniejszych decyzji.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Zgodnie z brzmieniem art. 39 k.p.a. organ administracji publicznej doręcza pisma na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 objaśnienie pojęć pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, zwany dalej „adresem do doręczeń elektronicznych”, chyba że doręczenie następuje na konto w systemie teleinformatycznym organu albo w siedzibie organu (§ 1). W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1, organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem:

1) przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 objaśnienie pojęć pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, albo

2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy (§ 2).

W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1 i § 2 pkt 1, organ administracji publicznej doręcza pisma:

1) przesyłką rejestrowaną, o której mowa w art. 3 objaśnienie pojęć ustawowych pkt 23 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 558), albo

2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy (§ 3).

Zgodnie z art. 46 § 1 k.p.a. odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia, a jeżeli odbierający pismo uchyla się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo, i przyczynę braku jej podpisu, o czym stanowi art. 46 § 2 k.p.a.

Przepisy art. 39 i następne k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać w sposób wskazany w wyżej powołanych normach prawa. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

Ponadto zgodnie z treścią art. 110 § 1. K.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

W zakresie dotyczącym potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym wydawania decyzji administracyjnych w przedmiotowym zakresie stwierdzono, że:

1. W skontrolowanej sprawie nr 2 (M.S.) potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej od dnia 1.07.2025 r. na wniosek strony, który wpłynął do CUS w dniu 2.07.2025 r.

Zgodnie z art. 54 ust. 7 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej prawo do świadczeń zdrowotnych na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest 1) dzień złożenia wniosku, 2) w przypadku udzielenia świadczeń w stanie nagłym - dzień udzielenia świadczenia – chyba, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

2. We wszystkich skontrolowanych sprawach, w pouczeniach wydanych decyzji administracyjnych nie informowano Strony o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania.

Zgodnie z art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. decyzja administracyjna zawiera pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania. Szczegółowe regulacje dotyczące tej kwestii znajdują się w art. 127a k.p.a.

W zakresie realizacji zadań dotyczących przyznania pomocy w formie usług opiekuńczych stwierdzono, że:

1. We wszystkich skontrolowanych sprawach, w pouczeniach wydanych decyzji administracyjnych nie informowano Strony o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania.

Analogicznie jak w sprawach potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej zgodnie z art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. decyzja administracyjna zawiera pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania. Szczegółowe regulacje dotyczące tej kwestii znajdują się w art. 127a k.p.a.

2. W wszystkich skontrolowanych sprawach realizację usług opiekuńczych rozpoczęto przed dniem doręczenia decyzji.

Decyzja administracyjna aby weszła do obrotu prawnego musi zostać doręczona stronie lub ogłoszona stronie. Decyzja niedoręczona i nieogłoszona traktowana jest jako akt pozorny, który nie leży w sferze prawa i nie wywołuje żadnych skutków prawnych. Tym samym nie może być przedmiotem odwołania ani wniosku, np. o jej uzupełnienie lub też sprostowanie. Nie wiąże żadnej ze stron postępowania administracyjnego. Dlatego też znaczącym jest, aby była doręczona stronie niezwłocznie po jej wydaniu i przed terminem, albo najpóźniej w dniu terminu (przy nadaniu jej rygoru natychmiastowej wykonalności) zdarzenia, w odniesieniu do którego stanowi o prawach i obowiązkach strony. Wyjątkiem od tej zasady może być sytuacja w której szczególne przepisy prawa dopuszczają taką możliwość, np. gdy przyznanie pomocy następuje w oparciu o art. 50a ustawy o pomocy społecznej, co nie miało miejsca w poddanych kontroli sprawach. Kwestie doręczenia i odbioru decyzji regulują przepisy art. 39 i następn

k.p.a., które nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące.

Zaznaczyć należy również, że właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron. Ponadto zgodnie z treścią art. 110 § 1. k.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

3. W skontrolowanej sprawie nr 1 (L.J.) wszystkie decyzje administracyjne za wyjątkiem decyzji nr PS.4615.4.2025 z dnia 10.04.2025 r., nie zostały prawidłowo doręczona stronie. Na niniejszych decyzjach widnieje podpis strony. Brak jest daty doręczenia niniejszych decyzji.

Analogicznie jak w sprawie przyznającej zasiłek okresowy właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

4. Ponadto w sprawie nr 3 (L.J.), zakończonej decyzją nr CUS.4035.1.2026 z dnia 8.01.2026 r., nieprawidłowo naliczono odpłatności za usługi opiekuńcze. Zgodnie z § 3 Uchwały Nr XVI/113/20 Rady Gminy Radwanice z dnia 7 maja 2020 r. opłatę za usługi opiekuńcze ponosi osoba, której dochód przekracza kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z zasadami określonymi w tabeli stanowiącej załącznik do uchwały.

W przypadku dochodu nieprzekraczającego 100% kryterium dochodowego usługi świadczone są nieodpłatnie. Dochód pana L.J. wynosił 1 000,00 zł i nie przekroczył obowiązującego kryterium dochodowego w styczniu 2025 r. w wysokości 1 010,00 zł. W związku z powyższym nie było podstaw do ustalenia odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze. Naliczenie odpłatności w przedmiotowej sprawie nastąpiło z naruszeniem postanowień § 3 ww. Uchwały.

W zakresie realizacji zadań dotyczących dożywiania dzieci stwierdzono, że:

1. W skontrolowanej sprawie nr 1 (B.N.) decyzje administracyjne nr CUS.4022.8.2025 z dnia 3.09.2025 r. oraz nr CUS.4033.1.2026 z dnia 12.01.2026 r. nie zostały prawidłowo doręczona stronie. Na niniejszych decyzjach widnieje podpis strony. Brak jest daty doręczenia niniejszych decyzji.

Analogicznie jak w sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłku okresowego, organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy

do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

2. W sprawdzonej sprawie nr 1 (B.N.) rodzinny wywiad środowiskowy część IV z dnia 12 stycznia 2026 r. nie został wypełniony w części D „Plan pomocy i działań na rzecz osoby lub rodziny” w pkt 1 „Łączny dochód w rodzinie (...)” i pkt 2 „Dochód na osobę w rodzinie”. Mając na uwadze § 4 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego wskazać należy, że wywiad środowiskowy jest podstawowym instrumentem pracy pracownika socjalnego, który umożliwia mu zapoznanie się z sytuacją prawną i faktyczną osoby czy rodziny ubiegającej się o przyznanie świadczeń, a następnie podjęcie właściwych działań zmierzających do udzielenia właściwej pomocy. To w jego ramach pracownik socjalny dokonuje analizy i diagnozy sytuacji danej osoby lub rodziny i formułuje wnioski z nich wynikające stanowiące podstawę planowania pomocy. Dlatego też powinien być sporządzony w sposób staranny i rzetelny, a poszczególne części kwestionariusza wywiadu wypełnione i potwierdzone podpisem ze wskazaniem daty zgodnie ze wzorem odpowiedniego kwestionariusza wywiadu. Jest bowiem protokołem z przesłuchania danej osoby, sporządzonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za udzielanie nieprawidłowych informacji. Z prawnego punktu widzenia wywiad środowiskowy jest środkiem dowodowym za pomocą którego organ administracji ustala sytuację faktyczną. Wypełniony druk wywiadu jest dokumentem urzędowym sporządzonym przez uprawnionego pracownika w prawem przewidzianej formie. Jest w świetle art. 75 § 1 k.p.a. dowodem w postępowaniu administracyjnym.

W zakresie realizacji zadań dotyczących kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu stwierdzono, że:

1. W skontrolowanej sprawie nr 1 (D.O.) (M.R. opiekun prawny) decyzja administracyjna nr CUS.4036.1.2025 z dnia 9.07.2025 r., nie została prawidłowo doręczona stronie. Na niniejszej decyzji brak daty i podpisu opiekuna prawnego.

Analogicznie jak w sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłku okresowego, organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, dożywiania dzieci właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

W zakresie realizacji zadań dotyczących udzielania pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego stwierdzono, że:

1. W sprawdzonej sprawie, w podstawie prawnej wydanej decyzji administracyjnej przyznającej pomoc osobie po opuszczeniu zakładu karnego nie wskazano art. 7 pkt 12 oraz art. 17 ust. 1 pkt 16a stanowiących o tej formie pomocy.

Art. 107 § 1 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. podstawa prawna (§ 1 pkt 4), która powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw wydania decyzji administracyjnej, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa

prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W zakresie realizacji zadań dotyczących udzielania pomocy w formie prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki stwierdzono, że:

1. W podstawie prawnej decyzji administracyjnej Nr CUS.4032.2.2025 z dnia 29.12.2025 r. wydanej w sprawie nr 1 (W.K.), dotyczącej pomocy w formie schronienia w Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży powołano art. 48 a ust. 1 i art. 97 ust 1a ustawy dotyczące pomocy w formie schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych i schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Nie powołano przepisów prawa dedykowanych udzielonej formie pomocy, tj. art. 51 ust. 3 i 4 oraz art. 97 ust. 2, 3 i 5 ustawy.

Analogicznie jak w sprawie dotyczącej udzielania pomocy osobie mającej trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego pomocy w odniesieniu do opisanej wyżej nieprawidłowości wskazać należy, że art. 107 § 1 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. podstawa prawna, która powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw wydania decyzji administracyjnej, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego, w tym obowiązującego aktu prawa miejscowego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W zakresie realizacji zadań dotyczących udzielania pomocy w formie zasiłku stałego stwierdzono, że:

1. W sprawdzonej sprawie nr 1 (B.G.) oraz sprawie nr 4 (F.J.) nie przeprowadzono wywiadów środowiskowych aktualizacyjnych w terminie określonym przepisami prawa. Mimo że strony korzystały z innych form pomocy społecznej, pracownik socjalny w żadnym z przypadków nie odniósł się do ustalenia dochodu na potrzeby przyznania zasiłku stałego. Kryterium dochodowe było natomiast ustalane wyłącznie na potrzeby realizacji rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy wywiad środowiskowy podlega aktualizacji nie rzadziej niż co 6 miesięcy, nawet jeśli nie nastąpiła zmiana danych mających wpływ na sytuację osoby lub rodziny.

2. W skontrolowanych sprawach nr 2 (W.K.) i nr 3 (Z.G.) zakończonych decyzją administracyjną nr PS.4600.5.2025 z dnia 23.01.2025 r. i PS.4600.7.2025 z dnia 27.01.2025 r. w pouczeniach wydanych decyzji administracyjnych nie informowano Strony o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania.

Analogicznie jak w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczenia opieki zdrowotnej i usług opiekuńczych zgodnie z art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. decyzja administracyjna zawiera pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia

się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania. Szczegółowe regulacje dotyczące tej kwestii znajdują się w art. 127a k.p.a.

W zakresie realizacji zadań dotyczących udzielania pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym wydawania decyzji administracyjnych stwierdzono, że:

1. W skontrolowanej sprawie organ nie sporządził aktualizacji wywiadu środowiskowego i nie zweryfikował odpłatności strony za specjalistyczne usługi opiekuńcze w związku ze zmianą sytuacji dochodowej rodziny od dnia 1.01.2025 r. i 1.01.2026 r. z powodu wysokości świadczenia pielęgnacyjnego. Zmiana wysokości dochodu wynosiła w 2025 r. 299,00 zł, a w 2026 r. 99,00 zł i przekraczała 10% ustawowego kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. kwotę 82,30 zł.

Zgodnie z treścią art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej w przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się aktualizację wywiadu. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację sporządza się, mimo braku zmiany danych, nie rzadziej niż co 6 miesięcy, a w przypadku osób przebywających w domach pomocy społecznej oraz w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - nie rzadziej niż co 12 miesięcy. Zaznaczyć należy również, że świadczenie pielęgnacyjne jest dochodem w rozumieniu art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej i nie zostało wpisane przez ustawodawcę do katalogu świadczeń, których nie wlicza się do dochodu wymienionych w art. 8 ust. 4 ustawy. Zmiana wysokości dochodu nastąpiła w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenia niepieniężne, przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tym samym mogła mieć wpływ na wysokość ponoszonej odpłatności od dnia 1.02.2025 r. i 1.02.2026 r. Organ powinien przeliczyć odpłatność za usługi opiekuńcze oraz podjąć czynności mające na celu ewentualny zwrot różnicy w opłacie za świadczenia. Na dzień kontroli nie można było ustalić faktycznej odpłatności, którą powinna ponosić strona od lutego 2025 r. i lutego 2026 r. z uwagi na brak w aktach sprawy dokumentów potwierdzających wszystkie uzyskane przez rodzinę dochody w styczniu 2025 r. i styczniu 2026 r.

Zgodnie z art. 106 ust. 3b ustawy zmiana dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne nie wpływa na wysokość tej odpłatności, jeżeli kwota zmiany nie przekroczyła 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Niniejszy przepis prawa w omawianej sytuacji nie ma zastosowania bowiem zmiana dochodu przekracza 10% kryterium dochodowego osoby w rodzinie, tj. kwotę 82,30 zł. Dlatego też należało przeliczyć odpłatność za usługi opiekuńcze i w razie zaistnienia sytuacji powodującej przejście do grupy o wyższym poziomie odpłatności, w trybie art. 104, w związku z art. 98a ustawy dochodzić ściągnięcia należności. Powołany wyżej art. 98a ustawy stanowi, że osoby lub rodziny ponoszące opłaty za świadczenia, w przypadku gdy opłaty te zostały ustalone na podstawie nieprawdziwych informacji lub gdy nie poinformowano o zmianie sytuacji osobistej lub majątkowej, są obowiązane do zwrotu gminie lub powiatowi, które poniosły opłaty na świadczenia, kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy wniesioną opłatą a wysokością odpłatności, jaka byłaby ustalona na podstawie prawdziwych informacji lub w związku ze zmienioną sytuacją osobistą lub majątkową osoby lub rodziny. Art. 104 stosuje

się odpowiednio. Co prawda osoby i rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej oraz osoby, o których mowa w art. 61 opłaty za pobyt w domu opieki społecznej ust. 1 pkt 2, są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie lub ustalił odpłatność, o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń lub ponoszenia odpłatności, ale w powyższej sprawie organ miał możliwość wszczęcia postępowania z urzędu, tym bardziej, że jest organem przyznającym i wypłacającym świadczenie pielęgnacyjne.

W zakresie realizacji zadań dotyczących dożywiania dorosłych z programu „Posiłek w domu i w szkole” stwierdzono, że:

1. W skontrolowanych sprawach nr 1 (S.Ł.), 2 (W.K.), 3 (I.M.) i 4 (R.T.) w podstawach prawnych wydanych decyzji powoływano art. 17 ust. 1 pkt 14 dotyczący dożywiania dzieci oraz art. 36 pkt 2 lit. j dotyczący pomocy w formie posiłku. Wydane decyzje administracyjne dotyczyły udzielenia pomocy osobom dorosłym z rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Analogicznie jak w sprawie dotyczącej udzielania pomocy osobie mającej trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego oraz w sprawie dotyczącej pomocy w formie prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia art. 107 § 1 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. podstawa prawna (§ 1 pkt 4), która, jak już wcześniej pisano powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw wydania decyzji administracyjnej, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak zawarcia kontraktu socjalnego z osobą bezdomną przed wydaniem decyzji administracyjnej o przyznaniu jej tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych.
2. Błędne ustalenie początku uprawnienia do zasiłku okresowego.
3. Niepodjęcie z urzędu postępowania administracyjnego w związku ze zmianą sytuacji osobistej świadczeniobiorcy.
4. Nierzetelne sporządzanie decyzji administracyjnych w zakresie podstawy prawnej w sprawach dotyczących schronienia, pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego, zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia i dożywiania osób dorosłych, rozstrzygnięcia w sprawach dotyczących schronienia i pouczenia w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych, usług opiekuńczych, zasiłku stałego.
5. Błędne ustalenie okresu uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

6. Niewłaściwe doręczenie decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących zasiłku okresowego, usług opiekuńczych, dożywiania dzieci i kierowania do domu pomocy społecznej.
7. Błędne ustalenie odpłatności za usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.
8. Brak wywiadów aktualizacyjnych w sprawach dotyczących zasiłku stałego.
9. Nierzetelne sporządzenie wywiadu środowiskowego w sprawie dotyczącej dożywiania dzieci.
10. Niesporządzenie aktualizacji wywiadu środowiskowego w sprawach dotyczących specjalistycznych usług opiekuńczych i brak weryfikacji wysokości odpłatności za świadczone usługi w związku ze zmianą sytuacji dochodowej rodziny.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanego zadania należy:

1. Przed wydaniem decyzji w zakresie udzielenia stronie schronienia w schronisku dla osób bezdomnych sporządzać z daną osobą kontrakt socjalny.
Podstawa prawna: art. 48a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznawać za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustalać, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem. Zasiłek okresowy za okres 10 dni winien być wypłacony Stronie w kwocie 180,40 zł. W związku z powyższym dotację kwocie 324,60 zł należy uznać za wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem. Z uwagi na powyższe kwota podlega zwrotowi do budżetu państwa, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.
Podstawa prawna: art. 169 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁹.
Termin wykonania: 15 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.
3. Wszczynać z urzędu postępowania administracyjne w przypadku powzięcia informacji o zmianie sytuacji osobistej, dochodowej lub majątkowej świadczeniobiorcy, mającej wpływ na jego uprawnienia do świadczeń, oraz dokonywać weryfikacji zasadności ich dalszego pobierania.
Podstawa prawna: art. 61 § 1 k.p.a. w związku z art. 106 ust. 5 oraz art. 109 ustawy o pomocy społecznej.
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny, w podstawie prawnej przywoływać dokładnie wszystkie przepisy prawa, które legły u podstawy ich wydania. W decyzjach

⁹ t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1483 ze zm.

wskazywać aktualne i mające zastosowanie publikatory aktów prawnych z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu. Rozstrzygnięcie decyzji formułować w sposób jasny i zrozumiały, tak aby nie powodowało nieścisłości i możliwości różnej interpretacji. Ma ono wyrażać rezultat stosowania normy prawa materialnego do konkretnego wypadku, w kontekście konkretnych okoliczności faktycznych i materiału dowodowego. Winno odzwierciedlać i być zgodne z normami prawa powszechnie obowiązującego i normami prawa miejscowego. Powinno być tak sformułowane, aby wynikało z niego w sposób nie budzący wątpliwości, jakie uprawnienia zostały przyznane lub jakie obowiązki zostały na Stronę nałożone. W pouczeniu decyzji zamieszczać informację o prawie zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 4, pkt 5, pkt 7 k.p.a. w związku z art. 127a oraz § 1 ust. 1 Uchwały Nr XLVIII/333/23 Rady Gminy Radwanice z dnia 9 lutego 2023 r. zmieniającej uchwałę nr XIV/100/20 Rady Gminy Radwanice z dnia 27 lutego 2020 r. sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za udzielenie wsparcia w postaci tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych i schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi (Dz. Urz. Województwa Dolnośląskiego z 2023 r. poz. 1229).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przyznawać na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia na okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest: 1) dzień złożenia wniosku, 2) w przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym – dzień udzielenia świadczenia – chyba, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

Podstawa prawna: art. 54 ust. 7 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej.

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Decyzje administracyjne w sprawach pomocy społecznej doręczać stronom, a gdy działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi zgodnie z przepisami k.p.a.

Podstawa prawna: art. 39, art. 40, art. 42 § 2, art. 46 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

7. W celu ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia, a następnie podjęcia właściwych działań zmierzających do zaplanowania pomocy, rodzinne wywiady środowiskowe sporządzać starannie i rzetelnie.

Podstawa prawna: § 4 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego w związku z art. 75 § 1 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze ustalać zgodnie z obowiązującą Uchwałą Rady Gminy obowiązująca w dniu wydania decyzji administracyjnej.

Podstawa prawna: art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

Termin wykonania: na bieżąco.

9. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację wywiadu sporządzać nie rzadziej niż, co 6 miesięcy mimo braku zmiany danych.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Termin wykonania: na bieżąco.

10. W przypadku zmiany danych zawartych w wywiadzie sporządzać aktualizację wywiadu środowiskowego oraz w przypadku zmiany wysokości dochodu w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne o kwotę przekraczającą 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie dokonywać weryfikacji czy zmiana nie wpływa na wysokość ustalonej odpłatności.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 4, z zastrzeżeniem art. 106 ust. 3b, w związku z art. 98a i 104 ustawy o pomocy społecznej.

Termin wykonania: na bieżąco.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Wójta Gminy Radwanice, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Radwanice

2. a/a

